

Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie

Studia

Koszalińsko-Kołoobrzczeskie

29 | 2022

REDAKCJA

ks. dr Radosław Mazur, Instytut Nauk Teologicznych US w Szczecinie – redaktor naczelny, ks. dr Tadeusz Ceynowa, Instytut Nauk Teologicznych US w Szczecinie – zastępca redaktora naczelnego, ks. prof. dr hab. Janusz Bujak, Instytut Nauk Teologicznych US w Szczecinie, dr Aneta Krupka, Instytut Nauk Teologicznych US w Szczecinie, ks. dr Jarosław Kwiecień, Wyższe Seminarium Duchowne w Koszalinie, dr inż. Magdalena Florianowicz – sekretarz redakcji

RADA NAUKOWA

ks. dr hab. Grzegorz Chojnacki, prof. US, Instytut Nauk Teologicznych US w Szczecinie, prof. Stephan Kampowski, Papieski Instytut Studiów nad Małżeństwem i Rodziną im. Jana Pawła II w Rzymie, o. prof. dr hab. Zdzisław Kijas, Katolicki Uniwersytet Franciszkański „Seraficum” w Rzymie, prof. dr Beate Kowalski, Humanwissenschaften und Theologie Technische Universität Dortmund, ks. prof. dr hab. Zdzisław Kroplewski, Wydział Humanistyczny US, ks. prof. dr hab. Janusz Lemański, Instytut Nauk Teologicznych US w Szczecinie, ks. prof. dr hab. Jerzy Lewandowski, Wydział Teologiczny UKSW, ks. prof. dr hab. Jarosław Moskałyk, Wydział Teologiczny UAM, ks. prof. dr hab. Józef Niewiadomski, Wydział Teologii Uniwersytetu w Innsbrucku, ks. prof. dr hab. Marek Parchem, Wydział Teologiczny UKSW, ks. prof. dr hab. Jan Walkusz, Instytut Historii Kościoła i Patologii KUL, prof. dr hab. Anna Zellma, Wydział Teologii UWM w Olsztynie

RECENZENCI NUMERU

dr hab. Katarzyna Balbuza, prof. UAM, dr hab. Marek Baran, prof. UŁ/UG, ks. dr hab. Roman Buchta, prof. UŚ, ks. prof. dr hab. Janusz Bujak (US Szczecin), ks. dr hab. Andrzej Draguła, prof. US, ks. dr hab. Mirosław Gogolik, prof. UAM, ks. prof. dr hab. Jacek Hadryś (UAM Poznań), prof. dr hab. Grażyna Jurkowlaniec (UW Warszawa), ks. dr hab. Radosław Kimsza, prof. PB, o. prof. dr hab. Bogusław Kochaniewicz OP (UAM Poznań), ks. dr hab. Jerzy Kostorz, prof. UO, dr hab. Maciej Kowalewski, prof. US, ks. prof. dr hab. Janusz Królikowski (UKSW Warszawa, Sekcja w Tarnowie), ks. dr hab. Krzysztof Krzemiński, prof. UMK, o. prof. dr hab. Jarosław Kupczak OP (UPJPII Kraków), ks. dr hab. Dariusz Kwiatkowski, prof. UAM, ks. prof. dr hab. Paweł Mąkosa (KUL Lublin), ks. dr hab. Janusz Nowiński SDB, prof. UKSW, ks. prof. dr hab. Marek Parchem (UKSW Warszawa), dr hab. Katarzyna Parzych-Blakiewicz, prof. UWM, ks. prof. dr hab. Jan Perszon (UMK Toruń), prof. dr hab. Roland Prejs OFMCap, prof. KUL, ks. dr hab. Adam Romejko, prof. UG, ks. dr hab. Adam Rybicki, prof. KUL, ks. dr hab. Tadeusz Stanisławski, prof. UZ, o. dr hab. Jan P. Strumiłowski OCist. (WSD Katowice–Panewniki), ks. dr hab. Grzegorz Szamocki, prof. UG, ks. dr hab. Józef Szymański, prof. AP, ks. dr hab. Lucjan Świto, prof. UWM, ks. dr Andrzej Tulej (AK Warszawa), ks. dr hab. Grzegorz Wejman, prof. US, dr hab. Anna Woźnica, prof. UŚ

KOREKTA

Ewelina Piotrowska

REDAKTORZY JĘZYKOWI

mgr Joanna Janusiak (j. polski), dr Łukasz Trzeciak (j. polski), ks. mgr Juliusz Kisiel (j. angielski), ks. mgr Anton Demshin (j. rosyjski), prof. Alberto Piola (j. włoski)

PROJEKT OKŁADKI

Magdalena Florianowicz

ADRES REDAKCJI

Redakcja „Studiów Koszalińsko-Kołobrzeskich”, 75-817 Koszalin, ul. Seminaryjna 2, tel. 606 836 187

e-mail: skk_koszalin@interia.pl, www.skkkoszalin.pl

Nakład 150 egz. Wersja papierowa czasopisma jest wersją pierwotną.

Pełne teksty artykułów są dostępne na www.skkkoszalin.pl

Streszczenia opublikowanych artykułów są dostępne online w międzynarodowych bazach danych: The Central European Journal of Social Science and Humanities (CEJSH, cejsh.icm.edu.pl), Central and Eastern European Online Library (CE-EOL, ceeol.com), ICI Journals Master List (indexcopernicus.com), BazHum (bazhum.pl), Polska Bibliografia Naukowa (PBN, pbn.nauka.gov.pl), EBSCO (ebSCO.com), ERIHPlus (dbh.nsd.uib.no/publiseringsskanaler/erihplus), DOAJ (doaj.org), Baza polityk wydawniczych polskich czasopism naukowych „Most Wiedzy” (mostwiedzy.pl), Działowe Repozytorium Cyfrowe „Theo-Logos” oraz Biblioteka Nauki (bibliotekanauki.pl).

© Copyright by Wyższe Seminarium Duchowne w Koszalinie i Uniwersytet Szczeciński, 2022

ISSN (print): 1230-0780 | ISSN (online): 2719-4337

Wydawca: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego

SPIS TREŚCI

BIBLIA | THE BIBLE

Janusz Lemański

- JHWH i Jego *maššēbâ*? Tel Arad i graniczny wyznacznik terytorium pod protektoratem Boga Izraela | JHWH and His *maššēbâ*? Tel Arad and border marker of territory under the protectorate of the God of Israel 11

TEOLOGIA | THEOLOGY

Zoltán József Bara

- La Santissima Trinità come fonte e modello di sinodalità della Chiesa secondo Dumitru Stăniloae | The Most Holy Trinity as the source and model of synodality of the Church according to Dumitru Stăniloae | Trójca Święta jako źródło i wzór synodalności Kościoła według Dumitru Stăniloae 41

Giacomo Calore

- Tra filosofia e teologia: l'aspetto "negativo" del concetto di *persona* alla luce della definizione di calcedonia e alcune sue ricadute antropologiche | Between philosophy and theology: the "negative" approach to the concept of *person* in the light of the chalcedonian definition and its anthropological consequences | Między filozofią a teologią: „negatywne” podejście do pojęcia *osoby* w świetle definicji chalcedońskiej oraz niektóre jego skutki antropologiczne 71

Bogusław Kochaniewicz

- Ojcostwo Józefa z Nazaretu w ujęciu papieża Franciszka | Fatherhood of Joseph of Nazareth as perceived by Pope Francis 87

Dariusz Kowalczyk

- „Nie będziesz miał bogów cudzych przede Mną”, czyli prawdziwy humanizm. Jan Paweł II o pierwszym przykazaniu w homilii koszalińskiej (1.06.1991) | “You shall have no other gods before Me”, in true humanism. The Koszalin homily of John Paul II regarding the first commandment (1.06.1991) 103

Aneta Krupka

- Reinterpretacja teologii *imago Dei* według modelu nupcjalnego | Reinterpretation of the theology of *imago Dei* according to the nuptial model 117

Jarosław Kupczak

- Jak skleić podzieloną Polskę? Dwie wskazówki czwartej pielgrzymki Jana Pawła II do Ojczyzny | How to unite divided Poland? Two tips from John Paul II's fourth pilgrimage to his homeland 131

Adam Romejko

Stosunki chrześcijańsko-żydowskie w świetle twórczości Adama Zielińskiego
| Christian-Jewish relations in the light of the works of Adam Zieliński..... 145

Henryk Wejman

Seminarium duchowne – miejsce i cel formacji kleryków do posługi kapłańskiej w diecezji.
Studium analityczne treści przemówienia Jana Pawła II wygłoszonego podczas
poświęcenia Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie w 1991 roku
| Theological seminary – the place and purpose of the formation of clerical students
for priestly service in the diocese. Analytical study of the content of Pope
John Paul II's speech delivered during the consecration of Higher Theological
Seminary in Koszalin in 1991..... 163

KATECHETYKA | CATECHETICS**Adam Bielinowicz**

Physical activity in curriculum documents and selected religious instruction textbooks
| Zagadnienie aktywności fizycznej w dokumentach programujących i w wybranych
podręcznikach do nauczania religii 193

Radosław Mazur

Współczesne formy bałwochwalstwa – perspektywa katechetyczna | Contemporary
forms of idolatry – catechetical perspective 207

SOCJOLOGIA I FILOZOFIA | SOCIOLOGY AND PHILOSOPHIC**Józef Baniak**

Zaufanie i nieufność dorosłych katolików do Kościoła instytucjonalnego w Polsce.
Na podstawie wyników badań socjologicznych z przełomu XX i XXI wieku | Trust
and distrust of adult Catholics in the institutional Church in Poland. Based
on the results of sociological research at the turn of the 20th and 21st centuries..... 223

Jarosław Merecki

„Nie będziesz miał bogów cudzych przede mną”, czyli prawda jako problem polityczny
| “You shall have no other gods before me”, or truth as a political problem 249

HISTORIA | HISTORY**Viktoria Bilyk**

Klasztory bazylianów prawobrzeżnej Ukrainy i ich udział w Powstaniu Listopadowym
1830 roku | Basilian monasteries of the Right Bank of Ukraine and their participation
in the November Uprising of 1830 | Василянские монастыри Правобережной
Украины и их участие в Ноябрьском восстании 1830 года 261

Angelika Grobelna-Sochaj

Retabulum z Łubowa w nurcie późnogotyckiej sztuki i pobożności z przełomu
XV i XVI wieku na Pomorzu Zachodnim | Retable from Lubowo (Łubowo).
An example of late gothic sculpture and the lay piety of the end of 15th
and the beginning of 16th century in Western Pomerania 275

PRAWO | THE LAW

Dariusz Mazurkiewicz

Postulaty *de lege ferenda* do nowelizacji konstytucji apostolskiej *Vos estis lux mundi*
| Postulates *de lege ferenda* to novelisation the apostolic constitution *Vos estis*
lux mundi.....295

RECENZJE I SPRAWOZDANIA | REVIEWS AND REPORTS

Milena Cygan

Historia pewnego obrazu: M. Bersanelli, *Wielki spektakl na niebie. Osiem wizji*
wszechświata od starożytności do naszych czasów, tłum. A. Liszka-Drażkiewicz,
Copernicus Center Press, wydanie 1, Kraków 2020, ss. 317 | The story of a painting:
M. Bersanelli, *A great spectacle in the sky. Eight Visions of the Universe From*
Antiquity to Our Time, transl. A. Liszka-Drażkiewicz, Copernicus Center Press,
1st edition, Krakow (Kraków) 2020, pp. 317.....313

Radosław Mazur

Sprawozdanie z konferencji naukowej „Dekalog. Refleksja teologiczna w 30. rocznicę
obecności papieża św. Jana Pawła II w Koszalinie”, Koszalin, 27 maja 2021 roku
| Report from the scientific conference „The Decalogue. Theological reflection
on the 30th anniversary of the presence of Pope St. John Paul in Koszalin ”,
Koszalin, 27 May 2021.....319

Noty o autorach.....325